

Συνέντευξη του Υπουργού Επικρατείας και Κυβερνητικού Εκπροσώπου, Δημήτρη Τζανακόπουλου, στο ραδιοφωνικό σταθμό Alpha

---

Αθήνα, 12/03/2017

Συνέντευξη του Υπουργού Επικρατείας και Κυβερνητικού Εκπροσώπου, Δημήτρη Τζανακόπουλου, στο ραδιοφωνικό σταθμό Alpha και στο δημοσιογράφο Κώστα Χαρδαβέλλα

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Έχουμε στην τηλεφωνική μας γραμμή τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο Δημήτρη Τζανακόπουλο. Καλησπέρα κύριε Τζανακόπουλε.

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Καλησπέρα κύριε Χαρδαβέλλα.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Μαθαίνετε και εσείς τι γίνεται. Θα έλεγα ότι η είδηση της ημέρας είναι αυτό που έκανε η Ολλανδία, δηλαδή, να διώξει την τουρκάλα βουλευτίνα από το Ρότερνταμ, που ήθελε να μιλήσει σε κάποιους τούρκους της Ολλανδίας. Το ερώτημα είναι: αυτές οι εξελίξεις, αυτή η σύγκρουση μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας μπορεί να αποτελεί μια θετική ή μια αρνητική εξέλιξη για την Ελλάδα;

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Όταν αυξάνεται η ένταση τα πράγματα ποτέ δεν πηγαίνουν προς τη θετική κατεύθυνση. Δηλαδή, δεν θέλω να σχολιάσω τις εξελίξεις αυτές υπό μια σκοπιά, πως θα το έλεγε κανείς, κοντόφθαλμη, ότι δήθεν θα μπορούσε να αποτελέσει

αβαντάζ για την Ελλάδα μια σύγκρουση της Τουρκίας με την Ευρώπη. Ποτέ τέτοιου τύπου εντάσεις δεν βγαίνουν σε καλό.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Μπορεί να βγουν σε κακό; Αυτό είναι επίσης ένα ερώτημα. Μήπως σκληρύνει η Τουρκία τη θέση της στην Ελλάδα ή μήπως δημιουργήσει ένα επεισόδιο στο Αιγαίο για να πιέσει τα πράγματα;

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς τονίζουμε σταθερά ότι δεν πρόκειται να ανεχτούμε οπουδήποτε προκλητική συμπεριφορά εκ μέρους της Τουρκίας. Και πιστέψτε με, κάνουμε ότι μπορούμε ώστε και τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας να υπερασπιζόμαστε, αλλά και την ίδια στιγμή να διατηρούμε διαύλους διπλωματικής επικοινωνίας, έτσι ώστε να αμβλύνουμε τις γωνίες και να προσπαθούμε να δημιουργούμε προϋποθέσεις ήπιου και ψύχραιμου διαλόγου για όλα τα ζητήματα, που αφορούν τις σχέσεις Ελλάδας – Τουρκίας, αλλά και αυτά που αφορούν τις σχέσεις Ευρώπης – Τουρκίας. Νομίζω ότι το κυριότερο σε αυτή τη φάση είναι να πέσουν οι τόνοι και να μην υιοθετείται από τη μεριά των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων μια προσπάθεια να απαντηθεί η άνοδος της ακροδεξιάς. Να μην υιοθετούν, λοιπόν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις ολόκληρη την ατζέντα της ακροδεξιάς, η οποία θέλει να πυροδοτεί και να τροφοδοτεί τέτοιου τύπου συγκρούσεις.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Με το δεδομένο ότι είμαστε το νοτιότερο άκρο της Ευρώπης, τα σύνορα της Ευρώπης, η τελευταία αυτή εξέλιξη μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας μας δίνει ίσως το δικαίωμα και τη δυνατότητα να ζητήσουμε μεγαλύτερη στήριξη από την ΕΕ. Και δεν εννοώ μόνο οικονομική, εννοώ και διπλωματική, εννοώ και πολιτική και κλπ., ακόμα και για τα θέματα αυτών των συζητήσεων που κάνουμε για την αξιολόγηση.

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Επειδή, εμπλέκουμε διαφορετικές συζητήσεις: Η Ελλάδα έχει μια δεδομένη γεωπολιτική θέση η οποία είναι εξαιρετικά κρίσιμη για την ΕΕ και αυτό λαμβάνεται, προφανώς, υπόψη σε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση. Όμως, η κεντρική ιδέα είναι ότι δεν θα πρέπει να προσδοκούμε άμεσα και βραχυπρόθεσμα οφέλη εκμεταλλευόμενοι μια σύγκρουση, η οποία

κατά πάσα πιθανότητα αν ενταθεί και αν οξυνθεί θα έχει αρνητικές εξελίξεις για όλους. Δεν νομίζω ότι θα ήταν μια σοφή εξωτερική πολιτική η επιδίωξη βραχυπρόθεσμων κερδών που θα έχουν στην πραγματικότητα αυτή την απώλεια.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Ο Ερντογάν απειλεί με τους πρόσφυγες που είναι στην Τουρκία, είναι δύο εκατομμύρια, ότι θα τους εξαπολύσει, θα ανοίξει τα σύνορα, θα έρθουν στην Ελλάδα κλπ. Υπάρχουν από την πλευρά μας σχέδια αντιμετώπισης ενός τέτοιου ενδεχόμενου;

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τη στιγμή αυτή υπάρχει η συμφωνία για τη διαχείριση του προσφυγικού μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας. Κύρια επιδίωξη οφείλει να είναι η προστασία της συγκεκριμένης συμφωνίας, η εφαρμογή της από όλες τις πλευρές. Διότι, αποτελεί και το μοναδικό συνολικό σχέδιο για την αντιμετώπιση του προσφυγικού αυτή τη στιγμή. Οποιαδήποτε άλλη εξέλιξη θα δημιουργούσε πάρα πολλά προβλήματα όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στη Τουρκία και στο σύνολο της Ευρώπης.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Ας έρθουμε τώρα στα θέματα τα πολιτικά και της συζήτησης που γίνεται με τους θεσμούς. Οι τηλεδιασκέψεις που ξεκινούν με τα τεχνικά κλιμάκια θα συνεχιστούν και την ερχόμενη εβδομάδα. Ποιο στόχο έχουν; Γιατί τα θέματα που εκκρεμούν και απαιτούν πολιτικές συμφωνίες είναι ακόμα στο τραπέζι.

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας στις οκτώ – εννιά μέρες, στις οποίες έγιναν αναλυτικές συζητήσεις με τα τεχνικά κλιμάκια στο Χίλτον, όπως ανακοίνωσαν και οι ίδιοι οι θεσμοί, υπήρξε σημαντική πρόοδος σε μια σειρά θεμάτων. Επαναλαμβάνω πράγματα τα οποία γνωρίζουμε, αλλά πρέπει να τα λέμε. Η τεχνική συμφωνία για τις μεταρρυθμίσεις, που αφορούν την περίοδο από σήμερα μέχρι και την λήξη του προγράμματος το 2018 είναι σχεδόν ολοκληρωμένη με την εξαίρεση των εργασιακών. Από εκεί και πέρα, υπάρχει ένα δεύτερο κεφάλαιο, που σχετίζεται με τα μέτρα και τα αντίμετρα για το 2019, στο οποίο έχει επίσης συντελεστεί μεγάλη πρόοδος και είναι αυτό, που κατά κύριο λόγο θα συζητηθεί τις επόμενες

μέρες, έτσι ώστε να βελτιωθούν οι όποιες διαφορές και να μπορέσουμε στον επόμενο Eurogroup να έχουμε μια συμφωνία, που θα ανοίγει τον δρόμο για τη συζήτηση για τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το χρέος.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Θα προλάβουμε το Eurogroup της 20^{ης} Μαρτίου; Δύσκολο είναι.

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εννοείτε σχετικά με τα ζητήματα του SLA και των μέτρων. Έχω την πεποίθηση ότι υπάρχουν αυτή τη στιγμή προϋποθέσεις για να επιτύχουμε μια συμφωνία με τους θεσμούς μέχρι εκείνη την ημερομηνία. Και αυτός είναι ο στόχος. Και δεν είναι στόχος μόνο της ελληνικής κυβέρνησης αλλά και στόχος όλων των εμπλεκόμενων, δηλαδή και των ευρωπαϊκών θεσμών, αλλά και του Eurogroup. Νομίζω ότι έχουμε τις προϋποθέσεις να επιτύχουμε μια τέτοια συμφωνία και στη συνέχεια να ανοίξει το μεγάλο θέμα του ελληνικού χρέους και των πρωτογενών πλεονασμάτων, έτσι ώστε να καταλήξουμε σε μια συνολική συμφωνία. Και εδώ είναι το κρίσιμο σημείο. Δηλαδή, ότι δεν πρέπει για άλλη μια φορά να γίνει το ίδιο λάθος, το οποίο γινόταν επί πάρα πολλά χρόνια στο ελληνικό πρόγραμμα. Δηλαδή, τη μείωση του χρόνου και υπό την πίεση μιας δεδομένης αβεβαιότητας που υπάρχει, όταν δεν κλείσει ακόμα η αξιολόγηση να βιαστούμε και να μεταθέσουμε το πρόβλημα για 2-3-4 ή 5 μήνες μετά. Αυτή τη στιγμή η κεντρική επιδίωξη πρέπει να είναι μια συνολική λύση, που θα ανοίξει επιτέλους το δρόμο για την οριστική έξοδο από τα μνημόνια. Και για αυτό το λόγο χρειάζεται ψυχραιμία και ηπιότητα στους αντιπολιτευτικούς τόνους, που δεν φαίνεται και η ΝΔ να συμμερίζεται αυτή την ανάγκη, διότι πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι αυτή τη στιγμή αυτό το οποίο χρειάζεται η ελληνική οικονομία είναι μια συνολική συμφωνία που επιτέλους θα λύνει τους διάφορους γόρδιους δεσμούς που συνοδεύουν το ελληνικό πρόγραμμα από την αρχή της ελληνικής κρίσης. Δηλαδή από το 2010 και μετά.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Η κυβέρνηση δίνει μια μάχη για τμηματικές περικοπές συντάξεων και όχι μια και έξω, που ζητάει το ΔΝΤ.

Είναι έτσι τα πράγματα και τι ελπίδες υπάρχουν;

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Καταλαβαίνετε ότι κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, αυτό το οποίο έχουμε επιλέξει εμείς ως ελληνική κυβέρνηση τουλάχιστον είναι να μην διαπραγματευόμαστε με διαρροές. Δεν θέλω να κάνω τεχνικά σχόλια για πράγματα τα οποία συζητούνται στα κλιμάκια και για πράγματα που συζητούνται μεταξύ των επικεφαλής των θεσμών και της ελληνικής διαπραγματευτικής ομάδας. Δεν πρόκειται να το κάνει κανένας από εμάς αυτό, διότι δεν θεωρούμε ότι ευνοεί αυτή τη στιγμή τη συζήτηση και την επίτευξη μιας συμφωνίας. Αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι όταν καταλήξουμε σε συμφωνία θα δείτε ότι θα πρόκειται για ένα μείγμα πολιτικών, το οποίο θα είναι πολύ καλύτερο απ' αυτό το οποίο περίμεναν - προσδοκούσαν κάποιοι από την αντιπολίτευση, έτσι ώστε να δημιουργηθεί πολιτική φθορά στην κυβέρνηση, αλλά και από αυτό το οποίο με τον έναν ή τον άλλον τρόπο προεξοφλήθηκε από πάρα πολλά Μέσα Ενημέρωσης. Θα υπάρχουν τα μέτρα επιβάρυνσης, βεβαίως, αλλά θα υπάρχουν και αντίστοιχα μέτρα ελάφρυνσης είτε με τη μορφή φορολογικών ελαφρύνσεων είτε με τη μορφή αύξησης των κοινωνικών δαπανών, που θα δημιουργούν ένα δημοσιονομικό μείγμα κοινωνικά βιώσιμο και ισορροπημένο.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Κάτι επίσης που φαίνεται τις τελευταίες μέρες είναι να έχουμε πολύ καλές σχέσεις με το Βερολίνο. Η συμπεριφορά της Μέρκελ απέναντι στον Πρωθυπουργό ήταν εξαιρετικά φιλική. Αντίθετα να έχουμε ψυχρές και ανάποδες σχέσεις με το ΔΝΤ. Και αναρωτιούνται πολλοί μήπως είναι αυτό το γνωστό παιχνίδι ο καλός και ο κακός μπάτσος, που λέγαμε όταν είμαστε πιτσιρικάδες.

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς αυτό το οποίο προσπαθούμε είναι κάθε φορά να πετυχαίνουμε διπλωματικές πολιτικές και διαπραγματευτικές νίκες σε ένα πολιτικό στερέωμα, το οποίο είναι εξαιρετικά πολύπλοκο. Οι σχέσεις μας με τους δανειστές είναι καλές, στο πλαίσιο των πολιτικών διαπραγματεύσεων και στο πλαίσιο των θεσμικών σχέσεων, που είμαστε υποχρεωμένοι να έχουμε μαζί τους. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι όταν οι απαιτήσεις τους

είναι παράλογες, μη ρεαλιστικές, μη υλοποιήσιμες, δεν θα το δηλώσουμε δημόσια. Και έχουμε δηλώσει πάρα πολλές φορές δημόσια ότι τόσο το ΔΝΤ έχει παράλογες απαιτήσεις σε μια σειρά ζητήματα που σχετίζονται με τα εργασιακά, με την κοινωνική πολιτική, με την φορολογία, όσο και η συγκεκριμένη στάση της Γερμανίας, που αρνείται το αναπόφευκτο. Δηλαδή, τη ρύθμιση του ελληνικού χρέους και τον προσδιορισμό ρεαλιστικών στόχων για πρωτογενή πλεονάσματα μετά τη λήξη του 2018. Αυτή είναι η θέση της ελληνικής κυβέρνησης και αυτή τη θέση την υπερασπιζόμαστε με κάθε τρόπο σε διπλωματικό επίπεδο σε πολιτικό επίπεδο, σε τεχνικό επίπεδο, αλλά και στο επίπεδο των διαπραγματεύσεων.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Προφανώς, αναζητείται και μια πολιτική λύση στα τρία μεγάλα που αυτή τη στιγμή δεν έχουν επιλυθεί. Εννοώ το εργασιακό, τη μείωση του αφορολογήτου και το θέμα των συντάξεων. Σ' αυτά τα τρία βασικά θέματα που ακόμα δεν υπάρχει καμιά συμφωνία θα αναζητηθεί μια πολιτική λύση με τους εταίρους;

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Η στάση των δανειστών πάντοτε είναι ότι τα ζητήματα αυτά πρέπει να λύνονται σε τεχνικό επίπεδο. Ωστόσο, αυτό που θέλω να σας πω είναι ότι ειδικά για των εργασιακών ζητημάτων πρέπει και η Ευρώπη να αναλάβει τις πολιτικές της ευθύνες με δεδομένο ότι αυτό, το οποίο ζητά το ΔΝΤ είναι εκτός του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Παραβιάζει τον Ευρωπαϊκό Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων και επομένως δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό όχι μόνο από την Ελλάδα αλλά από την Ευρώπη στο βαθμό που η Ευρώπη θέλει να συνεχίσει να σέβεται τον εαυτό της. Υπό αυτή την έννοια θα υπάρξουν συζητήσεις σε όλα τα επίπεδα και θα επιδιώξουμε τις ευρύτερες δυνατές συναινέσεις, έτσι ώστε να υποστηρίξουμε τις θέσεις που έχουμε πολλάκις στο παρελθόν εκφράσει για την ανάγκη αποκατάστασης των συλλογικών διαπραγματεύσεων, αλλά και για την ανάγκη επαναρρύθμισης της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα, η οποία είναι η πλέον απορρυθμισμένη αγορά εργασίας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Υπάρχει μια δημοσκόπηση σήμερα, την ξέρετε,

προφανώς, της opinion poll στον «Ε.Τ», που λέει: ΝΔ 31% και ΣΥΡΙΖΑ 14,5%. Ξέρω περίπου τι θα μου απαντήσετε. Αλλά, πόση σημασία δίνετε σ' αυτά τα νούμερα και πόσο σας κινητοποιούνε;

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν θα σχολιάσω συγκεκριμένη δημοσκόπηση. Αυτό που πρέπει να έχουμε πάντα στο μυαλό μας είναι ότι η κυβέρνηση είναι μια κυβέρνηση που εφαρμόζει ένα πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής. Πράγμα, το οποίο σημαίνει ότι αναπόφευκτα θα υποστεί κοινωνική φθορά. Ωστόσο, έχω την βαθιά πεποίθηση ότι καταρχήν το σύνολο σχεδόν των δημοσκοπήσεων που έχουν δει το φως της δημοσιότητας τους τελευταίους μήνες δεν αποτυπώνουν πλήρως το κοινωνικό και πολιτικό αίσθημα της ελληνικής κοινωνίας. Και το δεύτερο είναι φυσικό ότι σε μια περίοδο που υπάρχει αυξημένη αβεβαιότητα λόγω μιας γενικευμένης επίθεσης από την αντιπολίτευση και από τα ΜΜΕ, μιας επίθεσης που νομίζουμε ότι σπανίως έχουμε δει εναντίον οποιασδήποτε κυβέρνησης τα τελευταία χρόνια. Είναι λογικό να υπάρχει μια τέτοια εικόνα φθοράς. Όμως πιστέψτε με όταν η αξιολόγηση κλείσει, όταν υπάρξει μια συνολική συμφωνία θα δημιουργηθούν και οι πολιτικές προϋποθέσεις για την ανατροπή αυτού του πολιτικού κλίματος.

ΧΑΡΔΑΒΕΛΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ.

ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Να είστε καλά.